

**MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA RAQAMLI
TEXNOLOGIYA VA MULTEMDIYA TEXNOLOGIYASINING O'RNI
MUASSASASIDA O'QUV JARAYONINING QO'LLANILISHI**

Qalandarova Shaxnoza Odilbek qizi

Muhammad al-Xorazmiy nomidagi

Toshkent axborot texnologiyalari universiteti Urganch filiali

Telekommunikatsiya texnologiyalari fakulteti 3-bosqich talabasi

E-mail: shaxnoza.tuit@gmail.com

Allamov Oybek, Ilmiy rahbar

ANNOTATSIYA

Maqolada Zamonaviy maktabgacha ta'lim jarayonida raqamli texnologiya va multemdiya mahsulotlarining samaradorligi haqida so'z yuritilgan.

Kalit so'zlar: Maktabgacha ta'lim, yosh bolalar, logopet, nutq korreksiya, pedagogik va raqamli texnologiyalar.

АННОТАЦИЯ

В статье рассматривается эффективность цифровых технологий и мультимедийных продуктов в процессе современного дошкольного образования.

Ключевые слова: дошкольное образование, дети раннего возраста, логопед, коррекция речи, педагогические и цифровые технологии.

ANNOTATION

The article discusses the effectiveness of digital technology and multimedia products in the process of modern preschool education

Keywords: Preschool education, young children, speech therapist, speech correction, pedagogical and digital technologies

Maktabgacha ta'lim muassasasi va uning tashqarisida kengaytirilgan ta'lim berishda, jumladan bolalarning nutqidagi kamchiliklarni korrektsiyalashda texnologiyalarning imkoniyatlari har qanday vaqtda va istalgan vaqtda qo'llab - quvvatlanishi va rag'batlantirilishi mumkin. Bolalarning taraqqiyotini baholash va kuzatishga yordam beradigan ta'limga yanada yaxlit yondashuv sanaladi. Raqamli texnologiyalardan foydalanib, turli xil raqamli yechimlar bo'lishi mumkin. Tarbiyachi va bola o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish, o'quv jarayonini o'zgartirish, bolalar nutqi va tilini tuzatish uchun raqamli texnologiyalardan foydalanish maktabgacha ta'lim muassasasida ishlash o'quv jarayonida ta'limni, ma'lum ko'nikma va malakalarni egallashni rag'batlantiradi. [1]

Maktabgacha ta'lim nuqtai nazaridan, bu alohida ta'kidlanadi. Texnologiya bolalarga bilim olishga yordam beradimi, degan savol tug'iladi? MTM larda texnologiya orqali bunga qanday erishish mumkinligi haqidagi savolli muloqot va hamkorlik, meta - kompetentsiyalar va ijodkorlikka asoslanadi. Raqamli texnologiyalar yordamida rivojlanishi mumkin bo'lgan bolalarning nutqidagi kamchiliklarni bartaraf etishda turli dasturlar yoki raqamli o'yinlardan foydalaniladi.[2] Zamonaviy maktabgacha ta'lim bugungi kunda nafaqat tanlovli vaziyatda mustaqil qaror qabul qilishga tayyor tashabbuskor, ma'suliyatli shaxsni tarbiyalash davlat buyurtmasi bo'libgina qolmay balki farzandlarimiz, mamlakatimiz, insoniyat kelajagiga ta'sir etishning real imkoniyatidir. Shuningdek, bolalar uchun mos dasturiy ta'minotga ega maktabgacha ta'lim muassasalarida nutq va tilni tuzatish ishlarida texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari, albatta, yaratilishi kerak. Kognitiv harakatlar endi ketma-ket emas, balki parallel ravishda sodir bo'ladi va an'anaviy ta'lim u tayyor emas, o'tmishda ishlatilgan usul va metodlar bu bolalarga ko'rinadi. Raqamli texnologiyalarni takomillashtirish orqali, turli yo'llar bilan o'qitish, bolalarga faol bo'lishga imkon berish, o'quv jarayonining ishtirokchilari bo'lishlari va eng muhimi nutqi ravon bo'lishida yordam beradi. [3] Texnologiyadan foydalanganda maktabgacha ta'lim muassasasi tarbiyachisi qanday usulda va qancha

vaqtga tashkil etish kerakligi haqidagi bilim va tushunchaga ega bo‘lishi kerak. Bolalar nutqi va tilni tuzatishda raqamli texnologiyalardan foydalanish maktabgacha ta'lim muassasasida keng foydalaniladi.[4] Bu strategiyalar video o‘yinlarni o‘ynashga o‘tkazildi, ikkinchisi esa birgalikda o‘ynash deb nomlanadi. Bu strategiyada bolalar strategiyasi va tillaridan ham foydalanish mumkin. Tadqiqotlarga ko‘ra, bola uchun elektron muhit yordamida tuzatish foiz, o‘sish dinamikasi o‘rtacha ko‘rsatkichdan yuqori va zamonaviy bolalarning ehtiyojlarini qondiradi. Hozirgi vaqtda bolalarning nutq faolligini faollashtirish va tuzatishda qo‘llaniladi. Ko‘pincha materiallar bolalarni qiziqitira olmaydi, ijobiy histuyg‘ularni, harakat qilish istagini uyg‘otmaydi.[5] Til va nutqni rivojlantirish uchun maqsadli raqamli materiallar yetishmayapti. Modernizatsiya qilish uchun yangi raqamli vositalarni yaratish to‘g‘risida ehtiyojlarga mos keladigan o‘zgaruvchan: Raqamli vositalardan foydalanish logopedlarning faqat bir qismi uchun odatiy holga aylandi. [6]Nutq terapevtining asosiy maqsadi bolaning nutqi va tilini faol ravishda tuzatish o‘zo‘zini rag‘batlantirish va o‘zini tuta bilishni rivojlantirishda ishtirok etadi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, raqamli texnologiyalar bu pedagogik vositalardan biri va shaxslararo o‘zaro ta’sirlarni to‘liq almashtiradi, lekin ulardan maqsadli foydalanish bolaning nutq va tilni tuzatish jarayonida ishtirok etishiga ko‘maklashishi mumkin. Bu bolalarning o‘zi uchun qiziqarli va foydali hisoblanadi. Hozirgi maktabgacha yoshdagi bolalar tezkor muloqot va grafik muhitni xohlaydilar, lekin unday emas yangi aqlli texnologiyalarni sinab ko‘rishdan qo‘rqadi. Yaxshi tashkil etilgan ta'lim, kontent, texnologiya va o‘quvchilar bir -biri bilan o‘zaro aloqada bo‘ladigan muhit hisobga olingan holda shaxsiylashtirilgan pedagogik va tuzatish ishlarini amalga oshirishda raqamli texnologiyalar qo‘l keladi. Raqamli texnologiyalar erta o‘qish ko‘nikmalarini oshirishga va bolalar nutqidagi kamchiliklarni korreksiyalashda yordam beradi.

FOYDALANILGAN MANBALAR RO‘YXATI

1. Qalandarova SH. O, Allamov O.: Azizxo‘jayeva N.N Pedagogik texnologiya va Pedagogik mahorat.-T. 2003 4.
2. Ishmuhamedov P, Abduqodirov A, Pardayev A, Talimda innovatsion texnologiyalar. –T “Istedod” 2008y -180b
3. X.Sharipov, N.Muslimov , M.Ismoilova: “Kasbiy ta’lim pedagogikasi”. Metodik qo‘llanma.-T.2005y
4. www.ziyonet.uz
5. www.pedagog.uz
6. www.ta’lim.uz